ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 22 เมษายน พ.ศ.2564

คอลัมน์สกู๊ปหน้า 1 : เขตเศรษฐกิจพิเศษอู่ข้าวอู่น้ำ สู่..เกษตรอุตสาหกรรม

สถานการณ์การระบาดไวรัสร้าย “โควิด-19” รุนแรงดุจพายุร้าย โหมกระหน่ำให้ “เศรษฐกิจ” ระส่ำ สร้าง “วิกฤติ” รุนแรงไปทั่วทุกมุมโลก “ประเทศไทย” ได้ชื่อว่าเป็น “อู่ข้าวอู่น้ำ” แม้ว่าโลกจะพัฒนาขึ้น แปรเปลี่ยนไปอย่างไร การทำนา...เกษตรกรรมจะยังคงเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของคนไทยที่สืบทอดจากรุ่นต่อรุ่นกันมาช้านาน เป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่และเศรษฐกิจประเทศในทุกยุคสมัย ตอกย้ำประโยคคุ้นหู “เงินทองของมายา...ข้าวปลาสิของจริง” เรา “คนไทย” จึงต้องเร่งสร้างความเข้มแข็งจากภายใน

ฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บอกว่า จากที่รัฐบาลได้วางแนวทางพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิต

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ผลักดัน...ขับเคลื่อนบริหารจัดการ “เขตเกษตรเศรษฐกิจเพื่อการปฏิรูปภาคการเกษตร” ตามนโยบายรัฐบาลมาอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมา...ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจเพื่อการปฏิรูปภาคการเกษตร ประกาศเขตเหมาะสมต่อการปลูกพืช ปศุสัตว์ ประมง รวม 20 สินค้า ได้แก่ พืช 13 ชนิด, ปศุสัตว์ 5 ชนิด, ประมง 2 ชนิด

อย่างไรก็ตาม “เกษตรกรไทย” ยังคงประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้และความเหลื่อมล้ำมาโดยตลอด นั่นเป็นเพราะว่ายังขาดการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่การผลิต ทั้งยังขาดมาตรการจูงใจเกษตรกร...ผู้ประกอบการ...ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สศก.รับหน้าที่ศึกษาความเป็นไปได้ พร้อมเสนอโครงการศึกษาวิจัย “การศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจการเกษตรพิเศษ” (Special Agricultural Economic Zone : SAEZ) หัวใจสำคัญจะเน้นไปที่...การพัฒนาในเชิงพื้นที่ ทำให้สามารถลงลึกในรายละเอียดได้รวดเร็วกว่าปกติหรือการพัฒนาในเชิงภาพรวม นำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจการเกษตรพิเศษ เกิดการ “ขับเคลื่อน” ไปสู่ “การปฏิบัติ” อย่างเป็น...รูปธรรม สศก. จะศึกษาตลอด “ห่วงโซ่การผลิต” ตั้งแต่...ต้นน้ำ กลางน้ำ และ ปลายน้ำ ใช้โมเดลต้นแบบจากพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ทำโมเดลต้นแบบการพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรพิเศษในพื้นที่และสินค้าที่สำคัญ โดยจะมีการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน การบริหารจัดการแรงงาน และการให้บริการจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จ วันสต็อปเซอร์วิส

อีกหัวใจสำคัญคือความเป็นไปได้ทางด้านการเงินและด้านเศรษฐศาสตร์ ฉันทานนท์ ย้ำว่า เบื้องต้นจะกำหนดเป้าหมายสินค้าเกษตรเศรษฐกิจ...ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง คาดว่าจะเริ่มศึกษาสินค้าข้าวเป็นชนิดแรก เพราะเป็นสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สร้างรายได้หลักให้ประเทศ ด้วยว่า “ข้าวไทย” มีคุณภาพ มีชื่อเสียง และมูลค่าการส่งออกสูง ส่งผลต่อรายได้เกษตรกร...ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมาก หากพิจารณาสถานการณ์การค้าของประเทศไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2559-2563) จะเห็นได้ว่า ไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดไปยังตลาดโลกเฉลี่ยปีละ 7-8 ล้านล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศเฉลี่ยปีละ 6.5-7.5 แสนล้านบาท โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้

“เชื่อมั่นว่า โครงการ SAEZ จะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต ช่วยสร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ส่งเสริมผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก้าวสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ”

“เขตเศรษฐกิจการเกษตรพิเศษ” เดินหน้าสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืนจากภายในอยู่ภายใต้ความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณของสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ “สวก.” และ “มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย”

กรอบแนวคิดสำคัญก็เพื่อ...สร้างพื้นที่เขตเศรษฐกิจต้นแบบที่สามารถสร้าง “รายได้” และ “มูลค่าเพิ่ม” ให้แก่ “สินค้าเกษตร” ท่ามกลางวิถีนิวนอร์มอลเช่นนี้อาจเป็นเรื่องยากอยู่สักหน่อย แต่ก็ต้องพยายามที่จะพัฒนาสินค้าเกษตรให้เดินหน้าได้ตลอด “ห่วงโซ่การผลิต” ของสินค้าเกษตร แน่นอนว่า...ไม่ว่าชีวิตวิถีใหม่หรือวิถีเดิม จะต้องคำนึงถึงอุปสงค์... ความต้องการสินค้าเกษตร ดีมานด์ในระดับปลายน้ำ และย้อนกลับมาสู่การพัฒนาอุปทาน ผลผลิตสินค้าเกษตร หรือซัพพลายในระดับต้นน้ำ

“9 P”...กลยุทธ์แนวคิดองค์ประกอบหลักที่นำมาใช้ หนึ่ง... “Problem” การสังเคราะห์ปัญหาเพื่อตอบโจทย์ ถัดมา...“Place” พื้นที่ที่เหมาะสมในการกำหนดโมเดลต้นแบบ...สาม

“Product” สินค้าเกษตรที่จะขับเคลื่อนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ สี่...“Premium Value” การสร้างมูลค่าและสร้างรายได้เป็นพิเศษ

ห้า...“Proximity Value” ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบให้เกิดการรวมกันเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น ทรัพยากรต่างๆ หก...“Privilege” สิทธิพิเศษที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้รับ เจ็ด...“Preemptive Right” สิทธิของคนที่อยู่เดิมในพื้นที่ต้นแบบจะได้รับ แปด...“Public-Private-People Partnership” การสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน

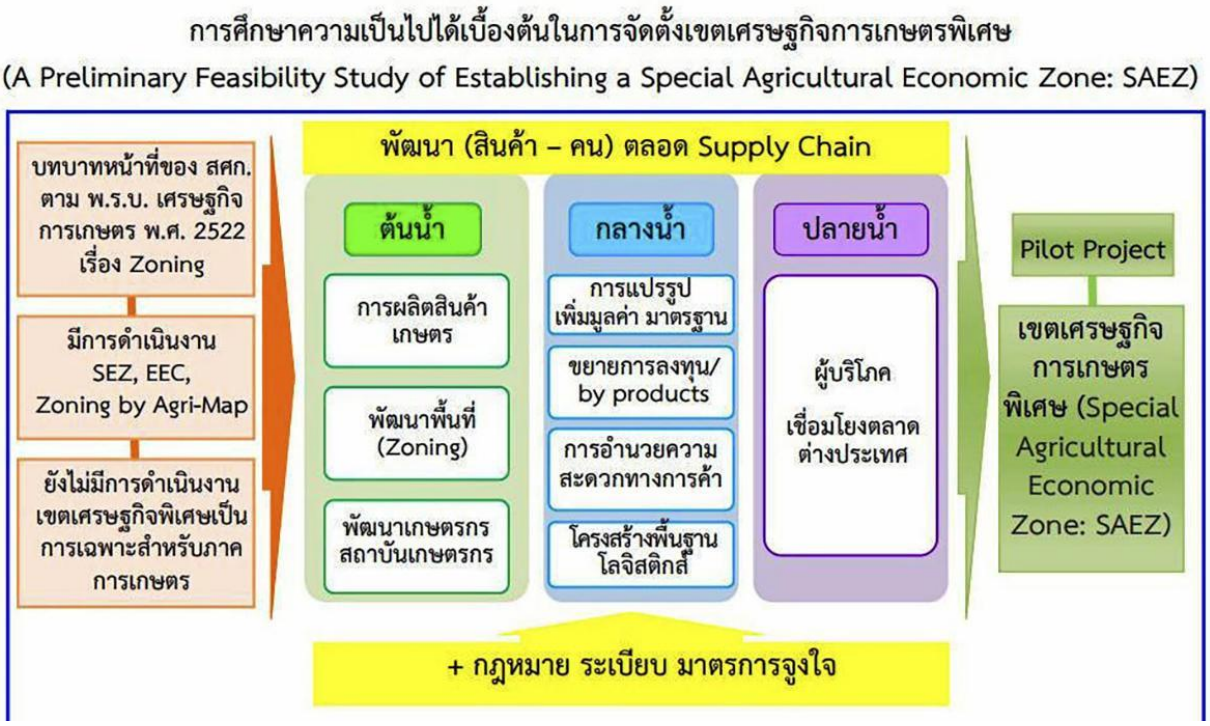

สุดท้าย...“Policy” นโยบาย มาตรการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบโจทย์ประเด็นต่างๆให้สามารถขับเคลื่อนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจการเกษตรพิเศษ ได้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

ฉันทานนท์ ย้ำว่า การกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ คือ จัดพื้นที่ที่เหมาะสม จัดสินค้าให้เหมาะสมกับพื้นที่ ที่สำคัญ...เกษตรกรหรือคนเป็นผู้ผลิตสินค้าต้องทำได้จริง

ปัจจุบันกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจไว้ 2 แบบ คือ เขตเกษตรเศรษฐกิจรายสินค้า (Commodities Approach) ตามเป้าหมายของการผลิต ซึ่งจะพิจารณาจากพื้นที่ที่มีศักยภาพ แบบรายอำเภอ...ตำบลตามพื้นที่ปลูกจริง จากข้อมูลดาวเทียม การสำรวจภาคสนาม และ...การกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจตามศักยภาพการผลิตของพื้นที่ (Area Approach) ในขั้นตอนนี้เป็นการนำเขตเกษตรเศรษฐกิจเป็นรายสินค้ามาซ้อนทับกันจะทำให้ทราบถึงศักยภาพของพื้นที่ ว่ามีความเหมาะสมในการผลิตสินค้าชนิดใดได้บ้าง เพื่อเป็นข้อมูลให้กับเกษตรกรเลือกว่าควรจะผลิตพืชชนิดใดที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ตัวเอง ตรงตามความต้องการของตลาด

ถึงตรงนี้...หลักการสำคัญของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้ประสบความสำเร็จจึงต้องอาศัยความพร้อมของปัจจัยหลัก 3 ด้านในการขับเคลื่อน นั่นก็คือการบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรที่เหมาะสม ผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการของตลาด และมีบุคลากรด้าน

การเกษตร ทั้งเกษตรกร...เจ้าหน้าที่ที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการการผลิตทางการเกษตรทั้งระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

วิกฤติโควิดแสดงให้เห็นปัญหาที่เชื่อมโยงยาวไกลหลายมิติเป็นวิกฤติความซับซ้อนที่บริหารจัดการยาก “ประเทศไทยต้องยกระดับสมรรถนะของชาติให้สูงสุด”...วาดหวังกันว่า “เขตเศรษฐกิจการเกษตร พิเศษ” จะเป็นอีกหนึ่งฟันเฟืองสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนเดินหน้า

คีเลต ธาตุอาหารเสริม เพิ่มผลผลิตลดค่าปุ๋ย 50% ตอบโจทย์เศรษฐกิจชีวภาพ

งานวิจัยสารคีเลตจุลธาตุอาหาร ที่ภาคเอกชนรับถ่ายทอดเทคโนโลยีต่อยอดสู่ปุ๋ยคีเลต ถือเป็นนวัตกรรมที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิตต่างๆช่วยให้เกษตรกรทำน้อยแต่ได้มาก เพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิต ใช้ต้นทุนที่ถูกลง แต่ได้ผลผลิตมากขึ้น

ดร.วรรณี ฉินศิริกุล ผู้อำนวยการศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (นาโนเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เผยว่า ปีนี้ทิศทางการเดินหน้าของนาโนเทคด้านเกษตรและอาหาร มุ่งเน้นเทคโนโลยีหลักอย่างเทคโนโลยีคีเลชัน ผนวกกับศาสตร์ด้านนาโนเคมีและการวิเคราะห์ขั้นสูง จนนำมาสู่ผลงาน ปุ๋ยคีเลตของกรดอะมิโนธาตุอาหารเสริมสำหรับพืชเศรษฐกิจด้วยการฉีดพ่นทางใบ ที่มีคุณสมบัติเด่นในเรื่องเพิ่มการดูดซึม เร่งการเจริญเติบโตของพืช ช่วยลดการสูญเสียธาตุอาหารทางดินและ ธาตุอาหารเสริมอะมิโนคีเลตสำหรับสัตว์เศรษฐกิจ โดยวิจัยพัฒนาต้นแบบสูตรธาตุคีเลตรวมคุณภาพสูงแบบจำเพาะ ที่พัฒนาให้เหมาะกับสัตว์เศรษฐกิจแต่ละประเภท เช่น สุกร ไก่ไข่ และโคนม ตอบ สนองความต้องการของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์จากสัตว์

“ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยคีเลต เป็นการต่อยอดงานวิจัยสารคีเลตจุลธาตุอาหารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มการดูดซึมเข้าสู่พืช โดยภาคเอกชน ซึ่งแต่เดิมเกษตรกรจำเป็นต้องเติมจุลธาตุอาหาร หรือธาตุอาหารเสริมที่พืชจำเป็นต้องใช้ในปริมาณไม่มากเพื่อให้พืชมีความสมบูรณ์ แต่มักมีปัญหาการสูญเสียและไม่ค่อยได้ประสิทธิภาพ เนื่องจากธาตุอาหารกลุ่มนี้ตกตะกอนได้ง่าย ทำให้พืชไม่สามารถดูดซึมไปใช้ได้อย่างเต็มที่

ทีมวิจัยจึงพัฒนาสารคีเลตจุลธาตุอาหาร ที่เตรียมจากกรดอะมิโนหน่วยย่อยขององค์ ประกอบประเภทโปรตีนของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด ผ่านกระบวน การห่อหุ้มจุลธาตุอาหารในรูปแบบสารเชิงซ้อน ให้อยู่ในรูปที่ละลายน้ำได้ดี พร้อมเพิ่มความสามารถในการยึดเกาะใบด้วยโมเลกุลขนาดใหญ่ สลายตัวได้ตามธรรมชาติ จึงสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรต่อไร่ได้ 20% ลดการใช้ปุ๋ยลง 50%”

ดร.วรรณี เผยถึงผลจากการทดลองนำไปใช้กับสวนทุเรียนใน จ.ระยอง ที่มักเจอปัญหาน้ำกร่อย ต้นทุเรียนไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควรซึ่งยังไม่มีทางแก้ไข หลังจากใช้ได้ 2 เดือน พบว่าต้นทุเรียนมีการเติบโตที่ดีขึ้น ใบสีเขียวสด เป็นพุ่มสวย ต้นที่ติดลูกให้ผลผลิตมากขึ้น ผลมีขนาดใหญ่กว่าเดิม

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 22 เมษายน พ.ศ.2564

เตือนเกษตรกรเฝ้าระวัง‘โรค-แมลงศัตรูพืช’ฤดูแล้ง

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะเกษตรกรให้เฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูพืชในช่วงฤดูแล้งอย่างเข้มงวด เน้นการป้องกันควบคุมอย่างถูกวิธี พร้อมให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงปลูกเพื่อป้องกันและกำจัดโรคหรือแมลงศัตรูพืชได้อย่างทันท่วงที

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า หลังจากที่ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูร้อนอย่างเป็นทางการมาตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยมี อุณหภูมิสูงขึ้นตั้งแต่ 35 องศาเซลเซียสขึ้นไป อากาศร้อนอบอ้าว ความชื้นในอากาศมีน้อย และคาดว่าฤดูร้อนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พืชผัก หรือผลิตผลทางการเกษตรมีโอกาสสูงที่จะโดนแดดเผาไหม้จนถึงขั้นยืนต้นตาย รวมไปถึงการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายสร้างความเสียหายให้กับผลผลิต ฉะนั้นจึงอยากจะฝากเตือนให้เกษตรกรมีการเตรียมความพร้อมในช่วงฤดูร้อนนี้ เพราะด้วยสภาพอากาศที่มีความชื้นต่ำติดต่อกันยาวนานหลายเดือนนับเป็นสภาวะที่เหมาะสมสำหรับศัตรูพืชเจ้าประจำที่ส่วนใหญ่จะเป็นแมลงในกลุ่มปากดูดต่างๆ อย่างเพลี้ยไฟเพลี้ยอ่อนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (ที่มักระบาดในนาข้าวช่วงอากาศร้อน)แมลงหวี่ขาว และกลุ่มไรแดง เป็นต้น ซึ่งสามารถสร้างความเสียหายให้กับพืชที่ปลูกได้เป็นจำนวนมาก ส่วนโรคพืชในหน้าแล้งที่ต้องระวัง คือโรคพืชจากเชื้อไวรัส ที่มาพร้อมกับแมลงปากดูดเหล่านี้ที่เป็นพาหะแพร่กระจายโรค

ทั้งนี้ แมลงปากดูดจำพวกเพลี้ยต่างๆ รวมถึงเพลี้ยไฟและไรต่างๆ เป็นศัตรูพืชที่พบระบาดมากในช่วงหน้าแล้ง ฝนทิ้งช่วง สามารถทำลายพืชโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ยอดอ่อน ตาใบ ตาดอก ของพืชหลายชนิด เช่น แตงโม มะเขือเปราะ มะเขือยาว แตงกวา มะระ ฟักเขียว ถั่วฝักยาว หน่อไม้ฝรั่ง ไม้ผล เช่น มะม่วง ส้มโอ มะนาว ส้มเขียวหวาน องุ่น พืชไร่ เช่นฝ้าย

ยาสูบ งา ทานตะวัน ข้าวโพดนอกจากนี้ ยังพบเป็นปัญหาสำคัญในการเพาะปลูกไม้ดอกหลายชนิด เช่น กล้วยไม้ เบญจมาศ กุหลาบ เยอร์บีร่า มะลิ ดาวเรือง อีกด้วย

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า การป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชในช่วงหน้าแล้ง กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำให้เกษตรกรใช้วิธีเขตกรรมที่เหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างความแข็งแรงให้ต้นพืชให้สามารถทนทานและป้องกันการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช ได้แก่เลือกใช้เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรคและแมลงศัตรูพืชมาปลูกหมั่นทำความสะอาดแปลง บำรุงดูแลต้นพืชให้แข็งแรง โดยการใส่ปุ๋ยให้น้ำที่เหมาะสม กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งอาศัยของโรคและแมลงศัตรูพืช รวมถึงการสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชได้ทันเวลา และหากพบการเข้าทำลาย ก็ทำการควบคุมโดยใช้ชีวภัณฑ์ หรือ สารสกัดธรรมชาติ หรือสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมตามลำดับ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผลผลิต ตัวเกษตรกร และผู้บริโภคเป็นสำคัญ